

AASTAST 1925

HUGO TREFFNERI GÜMNAASIUM

VEEBRUAR 2017

MILANG

VÕTA MAAILM ENDA KÄTTE

Iga leht on pisut peatoimetaja nägu, üks meist igapähele ole oma lemmikteemad. Käesolevas numbriski tuleb juttu reisimisest või välismaal elamisest, kohvijoomisest ning inimese arengust nii keeleõppe kui vaimsest haigusest vabanemise näol.

Kui kohv kõrvale jätta, siis on eelmainitud valdkondades suur roll mängida koolil. Selle asutuse eesmärgiks ongi ju meie igakülgne vaimne areng. Kool soovib, et me end maailmas koduselt tunneksime - õpime võõrkeeli, tunneme eri usundeid ning maateadust, maailma ajaloolisest käekäigust rääkimata. Eluks ühes ja samas kohas piisaks murdosast nendest teadmistest.

On ka neid, kes leiavad, et elu laias maailmas tähendab Eestist lahtiütlemist ning küsitakse, milleks me neid noori siis harime, kui nad niikuinii minema tahavad minna. Veidi aega tagasi, kui ütlesin sõbrale, et ma ei osale riigikaitse valikkursusel, sest mul on prantsuse keel samal ajal, küsis ta mult naljaga pooleks: „Kumb sulle tähtsam on, kas Eesti või Prantsusmaa?” Vastasin, et loomulikult Eesti ning just sellepärast ma prantsuse keele valingi. Minu meelest ei tähenda Eesti eest seismine juba ammu nuga hambus, metsas istumist. Samas ei taha ma väita, nagu riigikaitse ainult metsas kükitamises seisneks, kindlasti on sellel riigi säilimisel oluline roll. Leian siiski, et praeguses situatsioonis on Euroopa ühe suurema ja tähtsama rahvuse keele valdamine tulutoovam, kui oskus relva käsitseda.

Välisriikides vabalt suhtlemise ja enda maailmas koduselt tundmisega on aga nagu ükskõik mis muu oskuse, kasvõi püssilaskmisega. Ei piisa pelgalt tehnika ja teooria tundmisest, kui inimene elu sees relva käes hoidnud pole. Ka teadmised kodumaast kaugemal hakkamasaamise kohta ei too kasu, kui neid õppimise ajal rakendada ei saa. Seepärast leiangi, et aeg-ajalt maailma vaatamas käimine peaks igapähele jaoks olema elu loomulik osa.

Koolil ja tema reeglitel ei ole meie maailmast eemalehoidmisega väga mingit pistmist. Tõtt-öelda on see iga inimese oma asi, kui palju ta oma isikliku vabaduse nimel on nõus pingutama. Minagi veetsin möödunud koolinädala põhjanaabrite juures Oulus, kuid nädal enne seda sooritasin viis arvestust kolme päeva jooksul. Arvan, et ise tõesti tahtes on võimalik kõik „ära korraldada”, see käib nii koolitöö, meie isikliku elu ning miks mitte ka meie väikese vabariigi kohta. Iseenda ja oma eluga sedamoodi toimetulemine annab julgust soovida ka teistele, et me otsiks oma elus rohkem võimalusi ja vähem vabandusi.

PEATOIMETAJA
SANDRA VÕSASTE

JUHENDAJA
Kristi Sarap

KÜLJENDUS
Kelin Kuznetsova

KEELETOIMETUS
Lõmaš Kama,
Kristi Sarap,
Loona Volke
Hanna Marrandi

KAANEFOTO
Tanel Tamm

ISTU, VIIS: 11.a klassi tüdrukud, kes sõbrapäeval klassikaaslaste kappidesse küpsiseid poetasid.

ISTU, KAKS: Neile, kes jäta WC-s korralikult vee peale laskmata (asi on tõsine!)

TOIMETUS
Liis Marii Valeika
Silvia Linnuste
Annaliisa Raid
Brenda Tarn
Tiina Tubli
Anna Weidebaum
Hanna Marrandi
Rona Britt Luug
Kärolin Pannik
Maria Pärli
Silver Taavet Kollom
Laura Jõgar
Mariette Põdra
Liis-Kristiin Närskä

SILVERTAAVET KOLLOM

KAARDIGA MÖÖDA KOOLI

19. jaanuari õhtul võis näha igas vanusegrupis inimesi kaardiga mööda kooli ekslemas, sest toimus 1. Timo Silla nimeline HTG siseorienteerumise meistri-võistlus.

Üritus oli pühendatud HTG vilistlasele Timo Sillale, kes on Eesti parim meesorienteeruja 2016. aastal, saavutades 10. koha MM-i tavarajal. Lisaks hoiab ta kooli rekordit 2,1 km jooksus. Võistlusele oli kokku registreerunud üle 100 osalise, kohale tuli aga umbes 70 vaprat.

rumisega ning leidsid, et see aitas neil suuresti üritust edukalt läbi viia. Siseorienteerumise võistluse korraldamine on samuti nende kohustuslik praktiline töö ja see motiveeris neid rohkem pingutama detailidega, kuid apsakateta üritus ei möödunud. Nii mõnedki ukсед olid lahti või kinni jäetud, kuigi ette oli nähtud vastupidi. Vead said kiiresti parandatud ja võistlus võis jätkuda.

ÜRITUSE KULG

Võistluse korraldajad Kiur-Erik Eensaar (11.E) ja Andres Rõõm (11.A) tegelevad mõlemad orientee-

KES OLI KIIREIM?

Vahvust ja kiirust möödeti erinevates vanusegruppides. Finišijoone ületasid kõik osalejad ning parimad said ka premeeritud. Poiste esikolmikusse kuulusid Tanel Tamm, Toomas Tennisberg ja Mark Aleksander Fischer, tüdrukute seas võidutsesid Kati Iher, Age Kannumäe ja Kadri Jõul. Ka täiskasvanud võtsid üritusest osa ning meestest olid parimad Raid Vellerind, Rain Eensaar ja Sander Mirme, naiste kiireimad olid Hannula-Katrin Pandis, Nele Taba ja Eleri Hirv.

Suur aitäh osalejatele ja korraldajatele meeldiva õhtu eest koolimajas!

Esimene vapper stardijoonel: õiget tehnikat näitamas!

LIIS MARIIVALEIKA

MÄNGIJATE PARADIIS

14.-15. jaanuaril oli Hugo Treffneri Gümnaasiumi aatrium gamerite päralt. Toimus igaaastane HTG võrgupidu.

Põhiturniirid toimusid CS:GOs laupäeval ja League of Legendsis pühapäeval. CS:GO turniirist võttis osa 12 tiimi. Turniir oli üles ehitatud nii, et alustati alagrupi

mängudega, mis koosnesid neljast alagrupist ning seejärel *playoffid*. Võitjaks tuli tiim EXTENSA eSports. Pühapäeval LOLi turniiril osales 5 tiimi. Ülesehitus oli sarnane. Võitjaks osutus Team Priso. Teised tiimid andsid endast täpselt nii palju, kui võimalik ja kui tulemus jäi kripeldama, siis järgmine aasta uuesti!

Üritust korraldasid UPT raames 11.a klassi poisid Karl Treial ja Emil Rasmus Merzin. Korraldajad jäid turniiriga väga rahule. Eeltööd oli tehtud kõvasti, poisid alustasid planeerimist juba eelmise õppeaasta lõpus. Voolu ja internetiga seotud probleemid suudeti kiirelt lahendada ja miskit ära ei jäänud. Suured tänud lähevad nende poolt

Foto: Silver Taavet Kollom

Foto: Erakogru

Ettevalmistused: aatrium ootas juba reede õhtul mängijaid.

LAURA JÖGAR

HEA PILT JUTUSTAB LOO

18. jaanuaril toimus HTG-s taas-kord loominguoline õhtu. Külaskas oli pulmafotograafist vilistlane Valdur Rosenvald, kes rääkis oma tööst.

Valduri tegevus fotograafina sai alguse juba gümnaasiumi ajal, kui sugulane laenas talle oma fotokaamerat. Valdur hakkas pildistamine väga meeldima, ta hakkas seda harjutama ning hankis endale ka isikliku kaamera. Esialgu pildistas ta lihtsalt kõike ja töötles pilte väga erinevatel viisidel, hiljem hakati teda sugulaste pulmadesse pildistama kutsuma ja kuna inimestele meeldis tema tehtu, tekkis kliente veelgi juurde. Nii jõudiski ta pulmafotograafia juurde.

Valdur tõi välja, et hea pilt koosneb kahest osast: tehnilisest poolest ja loost. Tehniline pool koosneb heast kaamerast, kompositsioonist ja valgusest. Lisaks sellele on aga väga oluline pildi lugu, mis

võiks olla eriline, ainulaadne ja peegeldada pildilolijate siiraid emotsioone. Fotode töötlemise koha pealt tõi ta välja, et natuke ta alati töötleb oma pilte, kuid ega halba pilti ikka heaks ei säti – rõhu peab asetama oskuslikule pildistamisele.

Algajatel fotograafiahuvilistel soovitas Valdur hakata lihtsalt harjutama, esialgu näiteks oma sõpru pildistades. Seejärel võib oma töid sotsiaalmeedias jagada, et inimesed oleksid sinu hobist teadlikud. Kui keegi kutsub sind siis veel pildistama, saad ka neid pilte jagada ja kui huviliste arv on juba natuke suurem, siis võib hakata fotosessioonide eest pisut raha küsima, millega paremat tehnikat soetada. Samuti ei tasu peljata seda, et fotograafe nii palju on, nagu sotsiaalmeediast mulje jääb – oma ala spetsialistid on alati nõutud, seega nemad juba nalga ei jää.

sponsorile: Speedlinkile ning kõigile teistele, kes nõu ja jõuga abistasid. Kiidusõnad poistele nii suure ürituse korraldamise eest!

Lõpetuseks mainin, et minu teadmised kogu arvutimängude maailmast on nullilähedased, nii et tegelen puhtalt raporteerimisega. Väiksegi ettekujutuse saamiseks astusin ise laupäeval koolist läbi, et umbes näha, kuidas kõik korraldatud on ja veetsin Tallinn - Tartu bussisõidu reeglitega tutvudes.

EXTENSA eSPORTS

Indrek Tedrema, Andy Luik, Steven Pehter, Lauri Lomp, Siim Lees

TEAM PRISO

Jonas Erik Laane, Remi Roosmann, Rait Mosona, Oliver Keres, Tarjo Nursi

Foto: Tanel Tamm

Fotograafiahuvilised: keskendunud Valduri ettekandele.

HUMANITAARID MÕTESTAVAD MAAILMA

KÄROLIN PANNIK,
MARIA PÄRLI

On möödunud 20 imelist aastat ajast, mil HTGs avati humanitaarsuund.

Suuna rajajateks ning eestvedajateks olid Priidu Beier ja Toomas Jürgenstein. Lisavalik on meie kooli kindlasti muutnud atraktiivsemaks õpilaste seas, kes siin juba õpivad ja kes siia alles suunduvad. Paljude meie oma kooli õpilaste arvates on just humanitaarsuund see, mis kujundab seda meeldivat, hubast, isegi kodust kooli atmosfääri. Humanitaarsuuna olemasolu tähistamine kestis tervelt 3 päeva, astusid üles nii meie oma kooli õpilased kui ka tuntud inimesed väljastpoolt kooli, lisaks sai meelt lahutada erinevates töötubades.

26. JAANUAR

Neljapäeval 4.-5. tunni ajal toimus õpilaskonverents, kus algatuseks

„Kõige enam pakkus mulle pinget töötuba, milles viisime läbi harjutuskohust, sest ka minu enda mõtted mölguvad juura õppimise suunas. Harjutuskohustus osalemine kindlasti ainult julgustas minu ideed ülikoolis juuraõpingutega alustada.“
- D14 õpilane

astus üles kunstiajaloolane Enrico Talvistu, kelle põnev loeng küttis kirgi. Publik ei jahtunud maha ka järgmise esituse ajal, sest esinejaks oli Toomas Jürgenstein, kes rääkis humanitaaridest ning nende arengust ja olemusest nii südantsoojendavalt, et see kindlasti kõigile humanitaaridele hinge puges. Järgnevalt astusid üles meie oma kooli õpilastest need, kellel olid põnevaimad UPTd, ning sai kuulda ka nii D14 kui ka E14 humanitaarpraktikast, mis kihutasid ka üheteistkümnendikke juba oma praktika peale mõtlema. Kuulmata ei jäänud ka säravad laulud Anima repertuaarist.

27. JAANUAR

Kõige suursugusem sünnipäeva tähistamise päev oli reede. Tunde ei toimunud ning reaalega loodussuuna õpilasi sellel päeval koolis ei olnud, seega oli võim lõpuks humanitaaride käes. Seda võis aimata ka maja dekoratsioonidest, milleks olid näiteks aatriumis väärrikalt üles rivistatud humanitaark-

„Mulle kohutavalt meeldis veganluse töötuba, mida viis läbi Toomas Laigu, kes ise ka suht nummi oli. Kuigi ma teadsin juba enne seda veganlusest üsna palju, siis sain ma sealt kinnitust, et sellise eluviisiga võib maailma päriselt muuta!“ - Anonüümseks jääda sooviv kümnendik.

lasside lipud või omapärane foto näitus „Humanitaaria sammastel“. Aastapäevakonverentsil sai kuulda Aadu Musta põnevat loengut ajaloo uurimisest ja sellega seonduvatest probleemidest, kultuurisaate „Plekktrummi“ saatejuht Joonas Hellerma rääkis filosoofilistest suundlustest humanitaarteadustes, tuntud helilooja Helena Tulve arutles vaikuse olemuse üle. Tartu Ülikooli noorim professor Andra Siibak kõitis meeli loenguga sotsiaalteadlaste elust ja nende ülesannetest teaduses ning paljude lemmikbändi Genialistide laulja ja laulukirjutaja Ivar Põllu püüdis tähelepanu oma loenguga elust kui kunstist. Sündmus oli väga oluline igale humanitaarile, kellele läheb korda meie kooli ajalugu ja olemus. Päevast võtsime kaasa palju uusi teadmisi ja emotsioone, mida tavalise koolipäeva jooksul õpilane enamasti ei koge.

28. JAANUAR

Sünnipäeva viimasel päeval said õpilased nii meilt kui mujalt osaleda töötubades, mida korraldasid HTG vilistlased. Teemad varieerusid eesti keele teadusest antropoloogia ja veganluseni. Animatsiooni töötoas sai näiteks „Vanamehe multikast“ tuntud nukkudega ise filmi teha, Keiu Virro suust sai kuulda ajakirjanduse telgitagustest ja Evelin Rootsi abiga hoopiski improteatrist osa saada.

ÕPETAJATEPERE SAAB LISA

MARIETTE PÖDRA,
LIIS-KRISTIIN NÄRSKA

Uued näod on ikka põnevad ja eriti siis, kui nad meie klassiruumides tahvlite ees seisavad. Treffneri kooliperre on hiljuti lisandunud uusi pedagooge. Praeguseks on oma tööd alustanud juba eesti keele õpetajad Maria Mandri, Kersti Lepajõe ning usundiõpetaja Olga Schihalejev, religiooniloo õpetajana alustab tööd ka Atko Rimmel. Tahtsime neid lähemalt tundma õppida ja uurida, kuidas nende tundides käituda tuleks.

MIKS TE HTGSSE TÖÖLE TULITE?

Atko: Sellepärast, et ühel päeval helistas mulle mu hea kolleeg Toomas Jürgenstein ja küsis, et kas ma tahaksin tulla tema asemel lapsi kantseldama.

Olga: Õpetan Tartu Ülikoolis tulevasi õpetajaid. Kuigi olen aeg-ajalt koolis tunde ka andmas käinud, olen igapäevasest koolielust eemal olnud pea 10 aastat. Olin juba mitu aastat mõelnud, et ei tohiks päris koolikaugeks jääda ning kui Toomas Jürgenstein ütles, et läheb Riigikokku, arvasin, et see on hea võimalus. Pealegi, HTG on Tartu Ülikooli peahoonele, kus ma muidu töötan, mõnusalt lähedal.

Kersti: Kuna väga raske oli Liisa Teppile asendajat leida ja õppelajuhataja, minu hea kolleeg Aime Punga, otsis võimalust, et äkki keegi ülikoolist tuleb, siis ma otsustasin, et miks mitte proovida. Mitte, et mul tööd ei oleks - mul on seda piisavalt ja enamgi veel. See põhjus, miks ma tulin oli see, et ma tahaksin näha, missugune on see 17-aastane laps, kes on alles gümnaasiumitee alguses. Missugune on tudeng, seda ma juba tean.

Maria: Sellepärast, et olen siin varem praktikal käinud ning mulle jäi mulje. See mulje ei ole olnud petlik - siin on meeldivad, toredad ja arukad inimesed. Ma tulin ka seepärast, et teil oli eesti keele ja kirjanduse õpetajat vaja. Veel üheks põhjuseks oli see, et ma arvasin, et see oleks üks põnev ja arendav kogemus.

KUST TE PÄRIT OLETE?

Atko: Tartust.

Olga: Pärnust. Samas pole ma päris linnatüdruk, olin palju aega rannas ja ümberkaudsetes metsades-rabades.

Kersti: Olen sündinud Pärnus, kasvanud ja esimesed 8 klassi seal koolis käinud. 1973. aastast olen tartlane.

Maria: Paidest. Täpsemalt Paide lähedal olevast väikesest külast, mille nimi on Valgma.

KELLEKS TE LAPSENA SAADA TAHTSITE?

Atko: Ma tahtsin saada metsnikuks või metsavahiks, kellekski, kellel oleks seos loodusega.

Olga: Ma olin üpris püsimatu hing, kord tahtsin saada kosmonaudiks, siis arstiks, siis jälle näitlejaks. Kooli lõpetades arvasin pigem, et õpetajaks saada ei taha, sestap läksin rakendusmatemaatikat õppima. Alles mitme aasta pärast taipasin, et oma kutse eest pääsu ei ole.

Kersti: Tegelikult oli mul unistus arstiks saada. See oli mul keskkoolis selline kõhklus. Ma ei teadnud kumba võtta, kas eesti keelt või arsti. Ma olen nii-öelda haiglas kasvanud laps, sest mu ema oli meditsiiniõde. Sealte see mõte tuligi.

Maria: Ma arvan, et ma tahtsin saada loomaarstiks ja ajakirjanikuks ning umbes 12. klassist eesti keele ja kirjanduse õpetajaks.

Atko: uus ja asjalik usundiõpetuse õpetaja.

MILLEGA TE VABAL AJAL TEGELETE?

Atko: Sellist asja nagu vaba aeg mul pole ja sellel on kaks põhjust: minu kaks last võtavad kogu mu aja ära ja minu töö on ka mu hobi - kui võimalus on, siis teen vabal ajal tööd.

Olga: Mulle meeldib liikuda - rattaga sõita, uisutada, ujuda. See tasakaalustab hästi vaimutööd - aitab nii ennast töömõtetest välja lülitada kui ka mõtteid liikuvana hoida. Ja veel meeldib mulle sõrmi maas hoida. Kevadest saati on peale ärkamist esimene asi teha tiir aias, et uurida, kes on oma nina maamullast välja ajanud, kes on õitsema läinud. Ostsime kasvuhoone ja nüüd on mul suviti uus kirk - tomatite kasvatamine.

Kersti: Nii palju, kui seda vaba aega on, ma sisustan oma kahe väikese lapselapsega - Villu ja Oskariga. Ma armastan ka lugeda ja proovin iga päev ennast ikka välja ka sundida.

Maria: Mul ei ole palju vaba aega, sest töötan teises koolis ka. Kui seda on, siis ma tegelen heategevusega. Ma olen olnud nüüd 6 aastat Tartu Ülikooli lastefondi vabatahtlik, kuid ma tegelen ka joogaga, käin kinos, loen raamatuid jms.

MILLISE RAAMATUTA EI KUJUTA TE OMA ELU ETTE?

Atko: Inimene adapteerub kõigega - suudaksin elada ka raamatuteta, kui vaja.

Olga: Ma ei ole kindlasti n-ö ühe raamatu inimene, kuigi raamatud on mind kindlasti palju kujundanud. Hea raamat on see, mis satub kätte õigel ajal, et ta sind just selles hetkes kõnetaks või ka üllataks.

Kersti: Ma ei oska niimoodi öelda. Hiljaaegu ma just arutasin ühe oma kolleegiga, et raamat ei ole mitte see objekt, mida me iga kord loeme, vaid see oluline objekt, mis on meie ümber. Ma ei kujuta oma kodu ette raamatuteta või et minu kodus ei loetaks. Nad kõik on mulle armsad.

Maria: See on küll väga huvitav küsimus. Kui ma väga pragmaatiliselt vastan, siis tegelikult inimene suudab funktsioneerida ilma raamatuta küll. Ma ei sure ära, ma ei jää nälga, ma saan välja puhata ja kõike puha, kuid ilma raamatuteta oleks maailm kohutavalt vaesem paik. Minu jaoks on eriline koht Tammsaarel, sest olen temaga tegelenud ülikoolis ja ka muul ajal, kuid mu lemmikraamat on George Orwelli "1984", kuid ma suudaksin selleta elada küll.

MIS OLI TEIE ESIMENE TÖÖKOHT?

Atko: Esimene päris töökoht oli seotud arvutigraafikaga, töötasin kogu õpingute aja ülikoolis arvutigraafikuna.

Olga: Lastehaigla, kus tudengipõlves töötasin suvevaheajal sanitarina. Kummalisel kombel just seal tekkis äratundmine, et tahan saada õpetajaks. Esimene pikemaajaline töökoht oli aga Tartu Ülikooli programmeerimise kateedri laborandina.

Kersti: Esimene töökoht oli siinne kool - tollal Tartu I Keskkool. Alustasin 1981. aastal eesti keele ja kirjanduse õpetajana.

Maria: Ma vist olin koristaja ühes muruniidukite ja mootorsaagide poes.

Maria: noor ja värske eesti keele ja kirjanduse õpetaja. KUI PALJU TEIE TUNDIDES ÕPILASED LOOVUST KASUTADA SAAVAD?

Atko: Loovust saab kasutada palju - minu ideaaliks on see, et mina annan mingisuguse algpunkti ja sealt lähevad inimesed ise edasi. Mida rohkem õpilased kaasa töötavad, seda õnnelikum mina olen. Kuid samas, kas ma oleksin õnnelik, kui minu õpilased tuleksid välja uue religiooniga? (Naerab.)

Olga: Usundiõpetuse kursus on suuresti üles ehitatud avatud arutlustele ja õpilaste endi ettekannetele. Mõlemad eeldavad üsna suurt loovust. Olen ettekandeid julgustanud tegema ka ebatraditsioonisel viisil. Sel aastal pole seda võimalust kahjuks väga kasutatud. Eks vist tuttavat ja traditsioonilist rada pidi on ikka turvalisem käia. Kuid mul on juba järgmiseks aastaks ideid, kuidas julgustada valida loovam esitlusviisi.

Kersti: Eks ma olen oma õpetajateel alguses, aga ma olen endale eesmärgiks seadnud, et niikaua, kuni ma nende klasside ees olen, panen neid võimalikult palju kirjutama. Kirjutamine on alati loovus, olgu see kas teose põhjal või vabakirjutamine. Ma lubasin, et ma hoolega parandan neid töid ja annan neile tagasisidet, et nad saaksid areneda paremaks kirjutajaks, sest ma usun, et see on tänapäeval oluline puudus.

Maria: Tohoh, selline küsimus. Mulle meeldivad igasugused loomingulised ülesanded. Selline omalooming ja selle kasutamine on kahtlemata oluline. Me oleme teinud tunnis plakateid, luuletusi, metafoore, võrdlusi. Mulle meeldib selline käeline-loominguline-eneseline väljendus; mingisuguse konkreetse luuletuse kirjutamine, mõttetera välja mõtlemine või siis rolli kirjutamine.

KAS TEIE TUNNIS ON LIHTNE HÄID HINDEID SAADA? KUIDAS SEDA SAAVUTADA?

Atko: Ma arvan küll. Tuleb kaasa töötada ja kaasa mõelda.

Olga: Mind on lihtne ära võluda: vaimustun heast küsimusest, ebatavalisest mõttekäigust, seostamisoskusest, minule vastuvaidlemisest, kaaslaste toetamisest ja tema mõtte arendamisest, huvi ülesnäitamisest, heatahtlikkusest...Ma arvan, et teadmiste puhul on kõige olulisem printsiibi tabamine - isegi, kui ei tea kõiki fakte. Nõnda arvan, et kes vähegi tunnis aktiivselt kaasa töötab ja mõtleb, saab kontrolltöös hea hinde.

Kersti: Ma ei tea, ma siiani ei olegi hindeid pannud. Hetkel on mul selline süsteem, et on kas vaadatud või väga hea. Eks see nüüd esimesel arvestusel ilmneb, kui karmi käega ma olen.

Maria: Seda peate õpilaste käest küsima.

Kersti: lõbus raamatuhuviline.

TESTISIME KA UUTE PEDAGOOGIDE TEADMISI HUGO TREFFNERI GÜMNAASIUMI AJALOOST.

MITU DIREKTORIT ON HTGS OLNUD? (14)

Atko: 10 ringis?

Olga: Kui ma valesti ei lugenud, siis 14.

Kersti: Ma ei tea täpselt, aga ma tean nelja viimast nimepidi, seega ma pakun 6.

Maria: Tohoh, ma ütlen kohe, et ma ei tea. Kas on mingi teist? Ma siis pakun 11 või 12.

KELLE RUUMIST SAI ALGUSE 1998. AASTAL KOOLIMAJAS TULEKAHJU? (UVE SAARE EHK HUVIJUHI)

Atko: Huvijuhi kabinetist.

Olga: Olin 1998. aasta sügisel taas alustanud oma õpinguid Tartu Ülikoolis, seekord usuteaduskonnas. Mäletan, et rääkisime oma tuttavaga: "Kus sädet, seal tuld." Huvijuhi ülesanne on sütitada koolielu ning nii see vist juhtuski. Aga ega ma ei tea, kas see ka tõsi oli.

Kersti: See oli keemia klassi tagune ruum.

Maria: Ei tea.

MIS SUUNAGA KOOL OLI HTG ALGSELT (REAAL, HUMANITAAR, LOODUS)? (HUMANITAAR)

Atko: Humanitaar.

Olga: Kui arvestada, et HTG esimene direktor Hugo Hermann Treffner oli usuteadlane, siis ilmselt ikka humanitaarsuunaga.

Kersti: Reaalkool ikkagi ja poeglaste gümnaasium.

Maria: Ikka reaal. Aa, juba 19. sajandil mõtlete? Siis ikka humanitaar.

KUIDAS TE SUHTUTE VÄLJENDISSE „KES EI OSKA, SEE ÕPETAB“?

Atko: See on jumala tõsi! (Naerab.)

Olga: Ma arvan, et see on sulatõsi ja seda mitmes mõttes. Juba rakendusmatemaatikat õppides kogesin, et kui ma enne eksamit pidin kellelegi asju lahti rääkima, hakkasin ise asjadest paremini aru saama. Teiseks arvan, et kui inimene tunneb, et ta on tark ja "valmis", siis ta ei sobi õpetajaks. Õpetaja peaks nii tark olema, et teada, et ta kõike ei tea ega oska. Selline õpetaja, kes ise areneb ja õpib, innustab ka oma õppijaid eluaeg õppima.

Kersti: Ma arvan, et see ei tohiks nii olla. Õpetada saab ikka ainult oskaja ja see legendaarne ütlemine, et need pannakse õpetama, kes ei oska, on küll väga kahtlase väärtusega tegelased minu silmis. See, kes õpetab, peab ilmtingimata oskama ja teadma, mida ta õpetab.

Maria: Halvasti, sest mina arvan, et kui kõik Treffneri õpilased vaatavad oma õpetajaid, kes on nii tohutult pühendunud, ja kui ma vaatan, kui palju nad tööd teevad, kui andekad, targad ja oskuslikud inimesed nad on, siis see ei ole kahtlemata nii. Suurem osa, ka laiemalt vaadates, ei ole inimesed, kes hakkavad õpetajateks sellepärast, et nad ei oska midagi, vaid sellepärast, et nad tohutult tahavad seda teha ja neile meeldib see.

Olga: jutukas usundiõpetuse õpetaja.

KUHU KADUS MU VABA AEG?

RONA BRITT LUUG

Eelmistele arvestustele eelneval nädalal leidsin end istumas laua taga, mu ees lahti õpikud, vihikud ja konspektid, mu käes telefon. Ilmselt on kõik vägagi hästi tuttavad väljendiga *procrastinating*. Sel hetkel tundsin minagi, nagu poleks maailmas mitte midagi huvitavamast sellest seadmest mu käes, mis mu aega halastamatult endale nõudis. Aga mul sai küllalt, ja sellel päeval, selle laua taga otsustasin, et ei soovi enam mõneks ajaks teha tegemist ei Facebooki, Instagrami ega Snapchatiga.

Miljardi seitsmesaja kaheteistkümmel miljonil inimesel on Facebooki konto, Twitterit kasutavad regulaarselt suurriikide presidendid ja Instagramis saavad kõik vaevata näha, mida sööb õhtusöögiks nende teisel pool maakera elav sõber või nende lemmiknäitleja. Sotsiaalmeedia on privileeg, mille kasutamata jätmine oleks tõesti patt. Kõik need võimalused oma kunsti jagada, end väljendada, meelt lahutada, suhelda ja isegi raha teenida on tihti liiga head, et olla tõsi. Lisaks sellele on ligipääs lugematutele võimalustele lihtne hoolimata vanusest. Väga noored lapsed õpivad moodsat meelelahutust hindama ja ka-

sutama, milles ei pruugi vastutustundelise tarbimise korral ju midagi halba olla. Ma ei ole sotsiaalmeedia vastu, aga isiklikult tundsin, et peatumatu infovoog mu taskus kipub pahatihti meele lahutamise asemel seda hoopis ängistama.

NUTISÖBER KOTTI

Kindlasti on vahel vaja endale teadvustada, kuidas me oma aega jaotame ja millele seda võibolla tahtmatult liiga palju kulutame. Isegi, kui telefon on välja lülitatud, käib elu ekraani taga ikkagi edasi, sest sotsiaalmeedia ei maga kunagi. Igal hetkel juhtub midagi uut, millega enda kursis hoidmine tundub meile iseenesestmõistetav. Aga liigsel telefonis istumisel on mitmeid tagajärgi: nutitelefonide valgus on nii tugev, et segab melatoniini tootmise protsessi, mis viib pikemas perspektiivis unehäireteni, rääkimata pea- ja seljavaludest ning väsinud silmadest. Seda kõike loetledes tunnen end nagu tüütu lapsevanem oma tehnoloogiaentusiast lapsele sõnu peale lugemas, kuid kõik see pähe kulunud jutt on tõsi. See aga pole põhjus, miks otsustasin sotsiaalmeedia kasutamisest loobuda. Minu jaoks sai määravaks, kui palju telefoni kasutamine minu aega võttis. Võttis ja tagasi ei andnud. Tundsin, et jään ilma võimalustest veel kontrolltöö teemasid korrata ning uut raamatut lugeda, sõpradega rohkem rääkida ja perega koos aega veeta.

VÕÖRUTUSNÄHUD

Esmalt ei olnud midagi muutunud, peale selle, et pidin sõpradel paluma end klassigrupi uute postitustega kursis hoida (ka kool ja kohustused on interneti kolinud, mis teeb inimestel äp-

pidest loobumise keeruliseks). Endiselt tundsin end kindlalt kui teadsin, et telefon on mu kotis, käes või taskus. Märkatavad erinevused ilmusid alles hiljem, mitu nädalat pärast äppide kustutamist. Suutsin oma telefoni kooli unustada. Seda poleks tõenäoliselt juhtunud, kui oleksin pidevalt uusi teavitusi saanud. Jättes negatiivsed kogemused kõrvale, haarasin vabal hetkel hoopis raamatu järele ning näppasin tihti ette tulnud õhtuse internetiaja arvelt unetunde. Juhtus ka nii, et oleksin ühel korral peaaegu minemata jätnud Miilangu toimetuse koosolekule, õnneks päästeti mind mu teadmatuses viimasel hetkel ja jõudsin kohale. Tõenäoliselt oleks seda veel juhtunud, kuid õnneks hakkavad nüüd mu sõbrad harjuma, et ma enamasti sotsiaalmeedias toimuvaga kursis ei ole.

VABANDUSED JA SÜÜMEPIINAD

Ma usun, et sellise otsuse tegemine on üks väike eksperiment, mis mulle kasu ja veidi ka kahju tõi. Muidugi tundsin esmalt, et jään millestki ilma, aga see tunne kadus õnneks kiiresti. Tundsin end halvasti, kui ei soovinud Facebooki-sõpradele sünnipäevaks õnne või ei reageerinud nende postitustele või profiilipildi vahetamistele. See näitab hästi, kuidas paljud sotsiaalmeediast tänapäeval suuresti sõltuvad ja kuidas sellest loobumine on vahepeal raske. Meelsamini keskendun aga oma eksperimendi positiivsetele tulemustele. Kes teab, ehk olen peagi tagasi samas seisus, kus enne alustamist: taas aktiivne sotsiaalmeedia entusiast laua taga, õpikud ja vihikud lahti ning mures ajanappuse pärast.

FREYJA TRALLA ÜHEKSA AMETIT

BRENDA TARN,
HANNA MARRANDI

Tagasihoidlik, aktiivne, loominguline - nii ütleb alustuseks enda kohta 12.c klassis õppiv Freyja Tralla, kellega veetsime ühe pärastlõuna hubases kohvikus.

SU NIMI EI OLE JUST KÕIGE TAVALISEM. KAS SELLEL ON MINGI LUGU KA? See on mütoloogias. Freyja on Põhjamaade armastusjumalanna, Taanis ja sellistes kohtades levinud.

RÄÄGI NATUKE OMA HOBIDEST, SUL ON NEID VÄGA PALJU JA ERINEVAID. LEIDSIME, ET SA TEGELED NÄITEKS FLÖÖDIMÄNGIMISE JA ILUVÕIMLEMISEGA, SÕIDAD VEE- NING LUMELAUAGA.

Ma alustasin iluvõimlemisega 3-aastaselt ja sellega tegelesin 14 aastat. Siis, kui ma esimesse klassi astusin, läksin ka muusikakooli, hakkasin flööti mängima. Alguses käisin lihtsalt mäesuusatamas, siis mingi hetk leidsin tee veelaua juurde, proovisin seda paar korda. Siis hakkasin lumelauda sõitma ja nüüd sõidan veelauda rohkem kui niisama harrastaja.

KAS SUL ON KA MINGEID SUURI SAAVUTUSI NENDEL ALADEL? MILLISEID SA ISE KÕIGE TÄHTSAMAKS PEAD?

Iluvõimlemises, rühmvõimlemises, seal on ikka päris mitmeid. Rahvusvahelistel, maailmameistrivõistlustel on 5. kohad, 4. kohad ja sellised kohad. MK-etappidel, Eesti meistrivõistlustel esimesed kohad peamiselt. Veelauas on mul see hooaeg veel eriti edukas, või noh, võistlesin esimest aastat. Harrastajate grupis oligi kaks võistlust, kus ma osalesin. Sain mõlemal korral esimese koha.

SUL ON PÄRIS PALJU HUMANITAARSEID HUVISID. KUIDAS SA SATTUSID LOODUSKLASSI?

Põhikoolis, 9. klassis mõtlesin, et kuhu minna. Ja siis ma mõtlesin, et okei, matemaatikat ja füüsikat ma ei oska ja ajalugu näiteks ei meeldi ja otsustasin, et proovin loodusklassi. Bioloogia meeldis ja tundus normaalne see loodusklass.

KUIDAS SA ÜLDSE TREFFNERISSE SATTUSID? SA EI TULNUD JU PÄRIS ALGUSEST, VAID NATUKE HILJEM.

Jaa, alguses käisin Härmas ühe perioodi ja siis sain mingi hetk teada, et Treffis on paar vaba kohta. Siis ma kirjutasin ja sain teada, et ma saaksin, kui ma tahaksin. Otsustasin,

et see on alati unistus olnud ja siis tulingi.

KUIDAS JUHTUS, ET SA SÜGISEL STENCIBILITY'L LAINEID LÕID? (FREYJA KAVAND VÕITIS 2016. AASTA SÜGISEL STENCIBILITY TÄNAVAKUNSTIFESTIVALI OSANA TOIMUNUD VÕISTLUSE "MINU ESIMENE SEIN". TEMA MAALITUD TÄNAVAKUNSTITEOST VÕIB NÄHA TÄHTVERES.) KUST TULI VÕIDUTÖÖ INSPIRATSIOON?

Kõik algas kunagi, kui ma hakkasin vaikselt särke disainima. Üks mu muusikakoolikaaslane ja hilisem koolikaaslane oli kuidagi seotud Stencibilityga. Ta arvas, et võiksin osa võtta Stencibility konkursist, mis oligi suunatud noortele, gümnaasistidele. Tuli esitada oma kavand ja auhinnaks sai oma seina teha. Võtsin sellest osa ja võitsin. Pildi ideed kogunesid ilmselt kuidagi suvesündmustest: veelaud ja kõik see suvine teema. Lihtsalt nägin seda kohta, kuhu pidi selle pildi disainima ja siis lõi kohe ette, et siia sobiksid hästi lained ja mingi surfar.

SUL ON INSTAGRAMIS PALJU JOONISTUSI, MIS SOBIKSID VÄGA HÄSTI TÄTOVEERINGUTEKS. KAS OLED SELLE PEALE MÕELNUD?

Jah, mulle kunagi öeldi, et ma võiksin...või kas ma olen mõelnud tätoveerimise peale. Nüüd, kui oli töövarjupäev, siis mu klassiõel tuli idee, et võiks Backbone'i (*tätoveerimissalong Tartus - toim.*) minna töövarjuks. Ühel päeval võtsin julguse kokku, läksin sinna ja olingi töövarjupäeval seal. Sain tutvusi hästi palju ja olen ka hiljem sinna aeg-ajalt sattunud. Vaikselt liigun selles suunas, et võib-olla ühel päeval hakkab tätoveerijaks.

KUS ME VÕIME NÄHA SIND KÜMNE AASTA PÄRAST?

Kümne aasta pärast?... Nii kaugele ma ei ole mõelnud. Ma kindlasti tahaksin tegeleda veelauaga ja sõita hästi. Aga mul ei ole väga plaane.

MIS PÄRAST TREFFNERI LÕPETAMIST SAAB? ÜLIKOOI VÕI...?

Nii palju seda survet on, et sa pead

FREYJA SOOVITAB

FILM:
"I origins"

RAAMAT:
"Siin ja praegu, kohaloleku jõud"

MUUSIKA:
I Wear* Experiment
Elephants from Neptune
The xx
The 1975
Positivuse festival
Intsikurmu festival

minema ülikooli kohe edasi õppima. Aga mul on see tunne, et ma praegu ei taha õppida, sest ma ei tea, mida ma õppida tahan. Ma ei taha *midagi* minna õppima. Ja siis lõpetada... Ma praegu arvan, et ma võtan vaba aasta. Mind kutsuvad natuke psühholoogia ja füsio-erialad. Eks näis.

MIDA VÕI KEDA SA JÄÄD TREFFNERIST IGATSEMA PÄRAST LÕPETAMIST? See on hea küsimus, sest et....Ma olen rääkinud nii palju enda klassiõega, et tahaks täiega siit koolist juba ära. Ma ei tea, kas see on nagu üldiselt gümnaasiumi teema või on just Treffneri teema, aga... Ma üritan mõelda midagi, mida ma jääks igatsema...Võib-olla koolimaja, sest see on üsna hubane. Ja kindlasti on koolikell ka eriline.

KUIDAS SUHTUD SELLESSE, ET TUNNILÕPUKELL ÄRA KAOTATI? Kohati on hea, aga kohati ei ole, sest et Paabo teeb kogu aeg viis minutit tundi üle. Õudne. (Naerab).

KAS ON MIDAGI, MIDA SA TREFFNERIS MUUDAKSID, MIDA SAAKS TEISITI TEHA?

Pidin oma vanavanematele ka just rääkima, et kuidas koolis on, ja siis ma ütlesin neile, et võib-olla asi ei olegi Treffneris, vaid üldiselt kogu

Ekstreemsused: talvel wakeboardi asemel lumelaud.

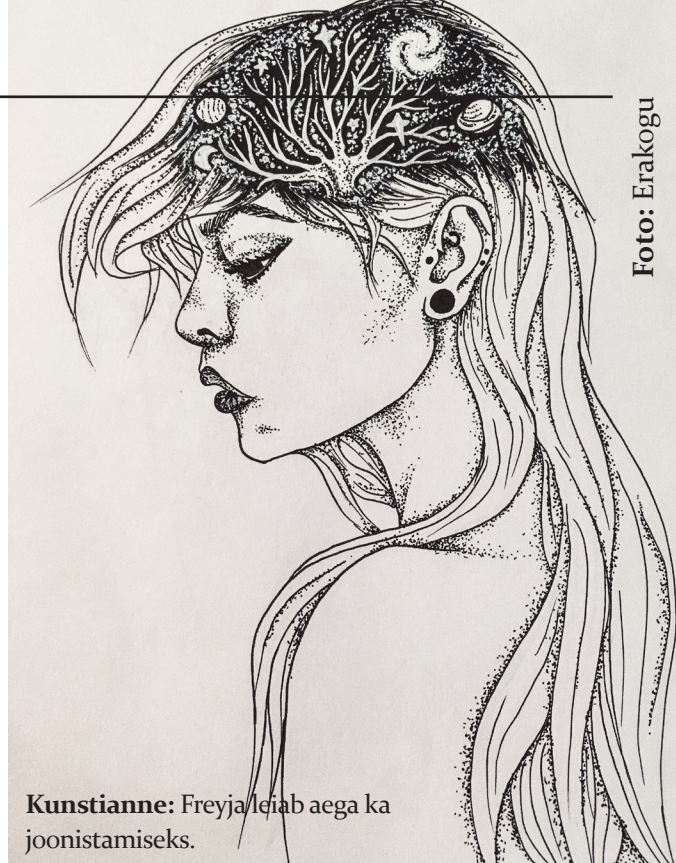
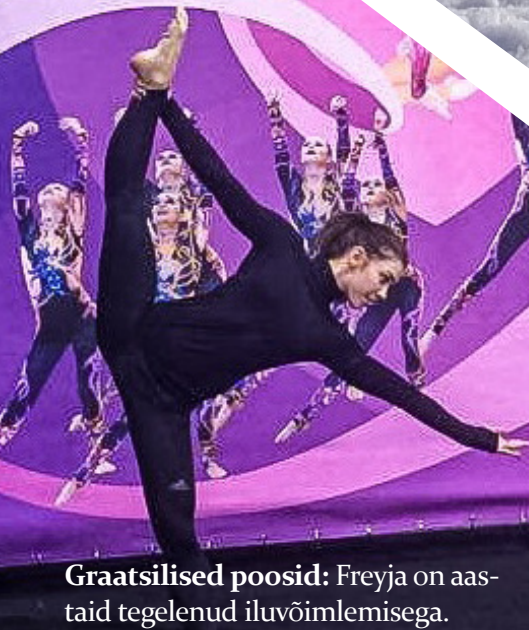

Foto: Erakogu

Kunstianne: Freyja leiab aega ka joonistamiseks.

Graatsilised poosid: Freyja on aastaid tegelenud iluvõimlemisega.

selles koolisüsteemis on mingi jama sees. See võiks parem olla. Ma ei oska öelda, mida Treffneri puhul muuta. Kindlasti on asju, mida saab paremaks teha. Minu arust võiks arvestustenaädalal arvestused hakata kõige varem kell üheksa.

MIDA SA VÄÄRTUSTAD OMA ELUS, MIS ON SINU JAOKS KÕIGE TÄHTSAM?
Õiged inimesed enda kõrval. Muidu oleks päris keeruline üldse kuskile jõuda. Nad toetavad kõige rohkem mind. Lähedased inimesed on need, keda sa toetad ja kes aitavad, kui sa

oled kuskil augus.

MIS PEAKS KUULUMA SINU IDEAAALSESSE PÄEVA?

Ma alustaks päeva trenniga, siis ma sööksin kindlasti midagi head. Hea söök on niikuinii midagi, mis peab olema perfektsses päevas. Piisavalt palju und, niimoodi, et sa tunned, et oled puhanud. Kui oleks ideaalne päev, siis ma kujutan ette, et on suvi, on soe, ma sõidan veelauda ja olen sõpradega. Kõik on hullult rõõmsad, päike paistab. Teha neid asju, mis endale meeldib - see on perfektne päev.

Võidutöö: Freyja Stencibility teos Tähtveres.

ГОВОРИМ ПО-РУССКИ НА ФЭЙСБУКЕ

ANNA WEIDEBAUM

“Appi. Ma ei oska ühtegi keelt peale inglise keele piisavalt, et selles igapäevaselt kirjutada,” oli minu esimene mõte, kui otsustasin ette võtta eksperimen- di ja rääkida sõbraga Facebooki võõrkeeles.

Valisin lõpuks suhtluskeeleks vene keele, sest olin seda kõige kauem õppinud. Eksperimendiga tahtsin teada saada, kas keele selline igapäevane kasutamine aitab kaasa keeleoskuse paranemisele ja kui raskeks see ülesanne meile kujuneb. Kas saame lausete moodustamisega üldse hakkama? Vene keeles kirjutamise juures seadsin mina endale lisaks veel ühe eesmärgi - õppida vene klaviatuuril kirjutama.

ALGUS JA EDASINE SUHTLUS

Lükkasin eksperimendiga alustamist nädal või rohkem edasi, sest ma kartsin. Oma igapäevaste juttude rääkimine vene keeles tundus tülikas ja keeruline. Ühel hetkel aga polnud alustamist enam väga kuhugi lükata ja ma lihtsalt kirjutasin oma sõbrale, et küsida inglise keele koduse töö kohta. Seal edasi suhtlesime juba (peaaegu) kogu aeg vene keeles. Hull oli aga lugu siis, kui mul polnud võimalik kasutada sõnastiku abi, millele ma

muidu kogu aeg sõnumite koostamisel toetusin. Küsisin oma emalt, küsisin teistelt sõpradelt ning

Pärast iga saadetud sõnumit tundsin ma suurt uhkust.

klopsisin kuidagi lause kokku. Pärast iga saadetud sõnumit tundsin ma suurt uhkust. Rääkisime ilmselt küll osaliselt vigadega, aga kumbki teist parandada väga ei osanud.

KÕRVALE HIILIMINE

Kui me ei saanud teise sõnumist aru, läksime oma suurde grupivestlusesse ning küsisime seal eesti keeles, mida tema lause tähendas. Kui meil oli kiire (mina näiteks magasin sisse) või kui asi, mida öelda tahtsime, oli liiga keeruline, rääkisime lihtsalt eesti keeles. Esimene asi, mida märkasin, oli see, et rääkisime oluliselt vähem kui varem. Mul tekkis iga kord tõrge, kui ma talle kirjutama pidin, sest see tähendas suurt pingutust. Iga sõnumi koostamine võttis meil tavalisest vähemalt viis korda rohkem aega, sest klaviatuuri kasutamine oli ebamugav ning sõnastiku kasutamine aeganõudev. Lisaks on vene keele lausete struktuur teistsugune. Seega me pigem üritasime saada vajalikku infot kelleltki teiselt,

aga ega see alati võimalik polnud. Kui ikka pidi kirjutama, olid sõnastik (ka Google'i tõlge, pean häbigena tunnistama) ning käänetetabel mu parimad sõbrad.

MIDA ÕPPISIME?

Eksperiment kestis lõpuks kokku peaaegu kaks nädalat. Lõpuks hakkas vene keeles suhtlemine mulle tegelikult isegi meeldima, sest see sundis mind end proovile panema ja vene keelt kasutama. Häda ajab härja kaevu ja minulgi oli vaja ju sõbralt kodutööde kohta küsida. Uurisn ka tema käest, mis tunde eksperiment talle jättis ning talle samuti meeldis. Eksperiment on läbi, aga natuke tunnen sellest puudust. Negatiivse poole pealt sain aru, kui puudulik on minu sõnavara ja keeleoskus igapäevase suhtlemise jaoks ning tahaksin seda parandada. Ma arvan, et kui jätkaksime niimoodi internetis võõrkeeles suhtlemist, parandaks see väga meie keeleoskust. Soovitan soojalt ka teistele, äkki on just see teile parim meetod keeleõppeks!

KEELED

Iga kahe nädala tagant sureb 1 keel või dialekt.

Teise keele õppimine teeb sind targemaks.

PS! Kolmanda keele õppimine teeb veel targemaks!

Paavst säutsub üheksas keeles.

Maa ilma elanikkonnast on vähemalt 50% kaks- või mitmekeelne.

TREFFNERIST OTSE MAAILMALÕPPU ELAMA

SILVIA LINNUSTE

Gamithra Marga on 17-aastane endine treffnerist, kes juba ammu huvitus reisimisest ja ülekõige Islandist. Möödunud aasta lõpus otsustas ta kolida oma unistusi järgides täiesti üksi elama Akureyrisse Põhja-Islandil.

KUST SAID IDEE MINNA ISLANDILE ELAMA? MIKS NII RUTTU?

Mulle on Island päris-päris mitmeid aastaid meeldinud ja kodune tundunud. Nii palju, et mind teati selle tüdrukuna, kes Islandist vaimustuses on. Tulin siia augustis seiklema ja komistasin kellegi otsa, kellele mainisin, et olen alati Islandil elamisest unistanud. Ta ütles, et tema juures on mul alati kodu. Mina ütlesin: „jah”. Mulle väga meeldis see mõte. Tulin esi-

mesel võimalusel tagasi.

MILLEGA TEGELED ISLANDIL IGA-PÄEVASELT?

Mul on lühikesed koolipäevad, ülejäänud aeg kulub seiklustele.

MILLISED ON KOOLISÜSTEEMI ERINEVUSED? KUIDAS KOHANESID KOOLIGA?

Tulin siia, täitsin mõned paberid ära, ütlesin, mida tahan õppida ja mõni päev hiljem sain oma tunniplaani kätte. Üksi alaealisena teises riigis püsiva elukoha registreerimine pole kusjuures üldse kontinuurdev protsess ja see saab ka varsti korda.

Minu koolis (Verkmenntaskólinn í Akureyri) on kursustepõhine süsteem. Seega kooli saab lõpetada kui kõik kursused on läbitud ja läbimise kiirus on igaühe enda teha. Mina võtan kursustena praegu ainult islandi keelt teise keelena, inglise keelt, keemiat, matemaatikat ja joogat.

Koolikeskkonnas on samuti ühtne ja vaba tunne! Õpilased ei võta üldiselt küll õppimist nii tõsiselt, aga meil on tohutult vabadust ja võimalus (küll ka kohustus) oma käekäigu üle otsustada. Minu tunde on seni sisustanud peamiselt raamatud, Minecraft, sudokud ja Tetris, sest õpetaja Paabo meetoditega harjununa võin öelda, et siin võetakse uut materjali läbi päris aeglaselt ja iga kord, kui ma tunnis kaasa tegemise tujus olen, saab kogemata mitme nädala töö ette tehtud. Samuti pean mainima, et siin on kogu töötajaskond harjumatu abivalmis. Õpetajate (ega mitte kellegi) teietamine ei ole kombeks ja nendega on lihtne suhelda. Näiteks üks kord hästi ilusa ilmaga läksime me islandi keele grupiga hoopis jalutama ja õpetaja ostis meile poest kuuma kakaod. Eesti koolidest mäletan pigem hirmuvalitsust ja frustratsiooni (sellegipoolest - õp. Tiina Pluumi, õp. Toomas Jürgensteini ja õp. Ernst

Marcus Hildebrandti pihta viskaksin ainult lilli ja südameid).

MIS MEELDIB SULLE SEAL ROHKEM KUI EESTIS? MIS ON EESTIS PAREMAT?

Siin on mäed, ükssarvikud, vabadus, lambad, rõõm ja seened. Aga Eestis on nii mitu korda odavam. Siin maksaks mulle üks lõuna koolis rohkem kui terve kuu jagu Toidutorni toitu. See-eest on meil kõigile kasutamiseks mõned mikrolaineahjud ja võileivagrillid. Igatsen taga Toidutorni seemnese-pikut! Kõige rohkem aga olen igatsenud sihvkasid, mida mul siit pole kuidagi õnnestunud leida (õnneks pani ema Eestist juba kaks kilo teele). Pole ka Sädet, Annelinna ega Maximat. Ütleksin, et kõik muu hea on siin ka olemas. Mõnikord igatsen ka Tartut ja Treffnerit, mis suurte seikluste ja sõdimistega mulle nii koduseks said. Siin on kõik juba peaaegu sama koduseks ja tuttavaks saamas.

MILLISED ON SUURIMAD ERINEVUSED EESTIGA?

Ma arvan, et siin on muutlikum ilm ja lühemad päevad kui Eestis, aga kumbagi mitte just märkimisväärselt rohkem. Ainsa erandina ehk see, kui pidin kaks päeva oo-

tama, et Islandile jõudes 400 km põhja poole Akureyrisse sõita, sest tormi tõttu olid maanteed mägedes kinni. Aga vähemalt on meil suured mäed! Ja virmalised!

Kõige erinevam ja hämmastavam on inimeste soojus ja rahulikkus külmast ja pimedast kliimast hoolimata. Ei mäleta, et oleksin siin veel kiirustamist või muretsemist näinud. Siin on ümber nii vähe inimesi, et kõik hoolivad üksteisest, ja see on ikka veel natuke harjumatu!

KUIDAS KEELE SELGEKS SAID?

Ma olen viimase nelja aastaga endale päris korraliku islandi keele sõnavara üles ehitanud (sest alustasin islandi keele õppimisega juba iseseisvalt Eestis), seega aru saamine pole absoluutselt probleem. Nüüd tuleb veel vaid nendest sõnadest korralike lausete moodustamine selgeks saada.

MILLINE ON SU SEALNE LEMMIKOHT?

Islandil ei ole väga palju puid ja see on päris kurb, aga lohutuseks on Akureyri kõrval üks hästi tore kuu-sik, kus on kohutavalt ilus, metsane ja kodune. Seal mulle meeldib. Mul on kodu kõrval üks suur küngas, kust on ümbruskonnale ja päike-

seloojangule hästi kena vaade. Seal plaanin sihvkasid süüa ja lugema hakata, kui soojaks läheb.

LEMMIKTOIT?

Siinne lemmiktoit? Seega.. kilod sihvkasid ja liitrid õunamahla ei loe? Ma ei ole veel sattunud kesk-kondadesse, kus söödaks traditsioonilisemat sorti islandi toitu, seega ei ole mul midagi eripäraselt välja tuua. Üks päev tegime piparmündijäätise, maapähklivõi ja kondenspiimaga šokolaadinoöpidega küpsiseid ja see oli hea.

KUIDAS ON SELLINE ELUMUUTUS SIND INIMESENA ARENDANUD?

Ärkan hommikuti üles, vaatan mägesid, naeratan ja mõtlen, et küll on äge, et elus saab igasuguseid põnevaid asju teha.

KAS OLED ISLANDILE ELAMISE OTSUSEGA RAHUL?

Tuleb nentida, et paremat otsust ei ole mul selles elus veel õnnestunud teha.

KAS JA KUI TIHTI PLAANID EESTIT KÜLASTADA?

Eesti kohta veel näeb. Ma ei ole plaane teinud, aga hiljemalt suvel tulen ikka külla.

SOOVITUSI, NEILE KEL ON PLAANIS VÄLISMAALE ÕPPIMA/ELAMA MINNA. Mis tahes unistus tuleb täide viia, ei tohi alla anda ja ärge kartke, sellest saab ainult kasu sündida.

Islandlase igapäev: imelised vaated otse kodu aknast.

Foto: Erakogu

MÖTTEID PALATIST NUMBER 17

ANONÜMNE

14. detsembri õhtu. Sõidan number 1 bussiga Raja peatusesse ning sean sammud valvepsühhiaatri ukse taha. Sellel hetkel otsustasin, et on aeg otsida abi.

Motivatsioonipuudus, pidev väsimus, surmamõtted. Need olid asjad, millega ma enne haiglasse pöördumist pidevalt võitlesin. Kooli jõudsin ma heal juhul kahel päeval nädalas, sest muul ajal ei olnud ma võimeline voodist püsti tõusma, isegi mitte selleks, et omale vannitoast vett tuua. Võib tunduda nagu tavaline halb periood, kuid igapäevaselt 14 tundi magamine ja ikka väsinud olemine koos pidevalt alanenud meeleoluga, mis on kestnud kuid, ei ole kvaliteetne elu.

SÜÜTUNNE

Kui mind otsustati jätta haiglaravile, tundsin ma ennast justkui milleski süüdi olevat. Mu elul ei olnud tegelikult midagi viga, kuid ikkagi suutsin ma olla rahulolematu ja pidevalt kurvas meeleolus. Kodustele teatamine oli kõige raskem osa, sest ma ei tahtnud ka neis tekitada tunnet, nagu oleks nemad midagi valesti teinud. Vastupidi, nemad olid andnud endast

parima, asi oli ja on endiselt kinni minu peas. Kuigi nad olid teadlikud, et ma olin psühhiaatri juures käinud juba mitu kuud, tuli mu haiglasse sattumine suure üllatusena. Sama suur üllatus oli see ka mulle, sest mõni aeg enne seda tundus, et asjad liiguvad paremusse poole.

AEG MÖTLEMISEKS

9 päeva eemal tavapärastest mu-redest ja kohustustest jätab päris palju aega oma mõtetega üksi olemiseks. Selle aja jooksul arutlesin oma peas iseendaga rohkem kui kunagi varem. Palju oli vaja ka teistele, näiteks psühhiaatrile ja õdedele, oma mõtetest ja meeleolust rääkida ning tänu sellele paranes mu oskus analüüsida oma emotsioone ja nende põhjuseid. Kohati muutus see tüütuks, kuid samas tekkis mul enesekindlust, et teistega oma mõtteid jagada. Selle mõju tunnen ka nüüd, pea-aegu kaks kuud hiljem, sest kunagi varem pole ma perele oma elust nii palju rääkinud.

HIRM NAASMISE EES

Haiglas viibimise ajal kirjutasin päevikut ja olen praegu tänulik, et seda tegin. Huvitav on lugeda, millised olid näiteks mu hirmud seoses haiglas viibimise ja ka sealt lahkumisega. Kõige enam kumab sealt läbi soovimatus naasta tavapärase elu juurde. Üldpsühhiaat-

ria osakond oli justkui turvaline mull, kust isegi poodi minemine tundus suure eneseületusena. Sel ajal ei meeldinud mulle suured rahvamassid ja jõuludeks koju tulek näis kui õudusunenägu. Pidev kartus ülehoolitsemise suhtes muutis mu üsna hirmunuks. Tagantjärele võib aga öelda, et need hirmud olid asjatud ja eelmise aasta lõppu pole võimalik võrrelda praeguse algusega, sest nii paljud asjad minu juures on muutunud.

ÕPETUND KOGU ELUKS

Kõrvaltvaatajale võib jääda mulje, nagu psühhiaatriahaiglas viibimine oleks midagi väga kohutavat ja hirmutavat, kuid ise olen ma väga tänulik, et ma sellise otsuse tegin ning sellel kolmapäeva õhtul valvearsti poole pöördusin. Kui enne ei olnud ma veel selgusele jõudnud, kas ma soovin depressioonist paraneda, siis haiglas viibitud periood aita langetada otsuse, et jah, see on see, mida ma tahan ja mille nimel ma edaspidi vaeva näen. Paranemine vaimsest haigusest pole lihtne ja võtab aega. Olen väga tänulik kõigile nendele inimestele, kes teevad Raja tänaval tööd inimestega, kes pealtnäha on küll terved, kuid tegelikult võitlevad sisemiste demonitega. Psühhiaatrilised haigused on samaväärsed füüsilistega ning vajavad samuti tähelepanu.

TREFFNERIST - IMMIGRANT - RIKKAKS

TIINA TUBLI

Treffner möödas, aga haridus vajab edasi omandamist. Püüan omamoodi rikkust Taanis - ühes Euroopa rikkaimas riigis.

Mind on alati painanud Treffneri mitteametlik moto: treffner-üliskooli-rikkaks. Mäletan veel seda päeva, kui aulas istunud sai ja keegi kooli ninaameestest (-naistest) selle mammutväljendiga meid (vist) inspireerida püüdis. Tollal tundus see kõige totram idee üldse. Pigem on mind alati huvitanud õnn ja selle leidmine/hoidmine/hindamine. Kes meist ei tahaks õnnelik olla? Aga miks see rikkus ühe hästi haritud noore jaoks nii oluline peaks olema? Kas raha on siis see, mille poole peaks noor treffnerist püüdlema?

ESIMESED SAMMUD

Otseloomulikult liigun ka mina kõrgema hariduse suunas - küllap siis ka rikkuse jahimaadel. Jõudsin omadega Taani, linna nimega Aalborg. Pea nelja aasta pärast loodan käes hoida rahvusvahelise alg- ja põhikooli õpetaja pabereid. Õnn jõudis minu õuele juba üsna vara - tegin õige valiku. Mulle meeldib Taani haridusüsteem, mulle meeldib mu eriala ja juba pärast poolt aastat õpinguid olen kohalikus põhikoolis neljanda ja kuuenda klassi ees - kerge närv hinges - õpetamist praktiseerimas. Kõik on vingel!

TEISTMOODI RIKKUS

Kuigi õpetajana (peab tõdema) ma eal ratsarikkaks ei saa, olen sel viimasel poolaastal rikkusega muul viisil kokku puutunud. See rikkus on esmalt keeleline - inglise keel areneb mühinal ja taani keel nõuab keele väänamist nagu ei iial varem. Keelekeskkonna vahetus käib otseloomulikult käsikäes kultuuriga. Olgugi et Taani on nagu pea iga teine Euroopa riik, on siin siiski palju, mida kõrva taha panna, mida kritiseerida. Alates sellest, et näiteks on Taani koolides kooli poolt igale õpilasel oma arvuti (tuletan meelde Taani ebareaalselt kõrgeid makse) ning vihikud on ammu unustatud reaalsus. Samas ei ole koolis sööklat - ei mingeid instagrami kasutajaid, mis koolilõunat promovavad. Lapsed nosivad kodust kaasa toodud võileibu ja porgandeid. Õpilasi ei hinnata kuni seitsmenda klassini ja Taani õpetajad on sun-

nitud kooli territooriumil veetma kolmkümmend neli tundi nädalas - ei mingeid poolikuid või veerandkohti või lühikesi päevi, mil saab koju tunde ette valmistama minna. Kõik tuleb teha koolimajas. Veel enam: ei mingeid koore, spordiringe, koolilehtesid. Esimesed kuud aina imestasin ja imestasin, et nii lähedal, aga nii erinev. Ja eks tasapisi läbi keele, kultuuri ja kogemuste muutsin vana keskkooliaegse mammutväljendi enda nägemuse järgi "rikkamaks". Võibolla oligi minust tobe keskkoolis kõike nii sõna sõnalt kõrva taha panna. Rikkus kui rohkus, mitmekesisus, väärtuslikkus - kõlab ju hoopis paremini.

KÜMNENDA KLASSI MINALE

Isegi kui kõik on hästi ja need raskest gümnaasiumilõpu otsused nüüd minu kasuks mängivad, oleks vist kümnenda klassi mina tahtnud meelde tuletamist, et rikkus ei käi rahaga käsikäes ja vahel tuleks eesti keele seletavast sõnaraamatust järele uurida, mis üks väljend endas veel kannab. Sest muidugi! Üks tõeline treffnerist jõuabki samm sammu haaval rikkuseni ja ma usun, et seda ikka läbi hariduse ja nende kahe silma, mis meile (jumal tänatud) näkku on kinnitunud. Ja ma loodan, et nii mõnigi teist, kelle julge hundi rind on haavleid täis, avab oma tudengipõlve ukse välisüliskoolis, sest võidab see, kellel on surres rohkem...kogemusi ja mitmekesisust õnne.

Õnne rikkaks saamisel!

Fotod: Erakogu

Lõika ja meisterda: enamik ajast kulub ettevalmistamisele.

Pikad tööpäevad: õpetaja on päeva lõpuks enam kui väsinud.

OLEME KIVIDEST ÜLE

SANDRA VÕSASTE

Auväärse numbriga aastapäeva eel on kogu rahvas ühinenud mõningases meelepahas ja trotsis uue Eesti brändi vastu.

Kui jaanuari keskel loomeinimeste lapsukest esitleti, rääkisid kõik vaid kividest - sõbrad rääkisid, töökaaslased rääkisid, sugulased rääkisid - kõik virisesid. „Selle eest veerand miljonit makstigi? See on uus ja hullem „Welcome to Estonia“! Arusaa-matu...” On neidki, kes leiavad,

et selliste asjadega tegelemine on ebavajalik riigi ja rahva raha raiskamine. Mina arvan küll, et tegemist on olulise punktiga Eesti maailmariigiks muutmisel ja rohkem süvenedes ei ole asi nii hull ühti.

Tekib tunne, et tegemist on mõne edukaka startuপি kodulehega

KIVIDEST

Tegelikult on selles rahnus minu meelest armas eneseiroonia, eestlased oleksid justkui iseenast kujutanud. Esmapälgul on brändirahn mingi arusaamatu moodustis, umbes sama arusaamatu nagu eestlane keskmisele muu maailma elanikule. Saades aimu, mille või kellega tegu, selgub, et „objekt” on midagi väga konkreetset, iidset ja vanumat. Seega on suurte kivide kasutamine vaat et põhjendatud. Et aga kõik ausalt ära rääkida, siis *estonia.ee* lehel taustauuringut tehes klub jupp aega ja edasi-tagasi kerimist, enne kui naljakaid rahne

mingilgi kujul märkan.

KÄNGURUDEST

Kogu see tants esindusrahnu-de ümber tuletas mulle meelde Austrias veedetud vahetusaastat ning nende kommertskauppaaniat „No kangaroos in Austria”. Ajuvaba, kuid omast kogemusest tean, et inimesed tõepoolest kipuvad alpioriiki Austraalia-ga segamini ajama. Suured kollased sildid ehtisid suveniiripoodide aknaid, kruuse, rinnamärke ja magneteid, iga endast lugupidav kohalik pidas seda idiootsuseks, turistid aga tagusid eurosid letile. Mullegi tõuseb praegu soe naeratus näole, kui loosungit uuesti internetis kohtan. Ehkki pole tegu päris kahe võrreldava asjaga - üks peaks olema riigi parimaid valdkondi esindav bränd ja teine turistidele kiirtarbimiseks mõeldud loosung, kuid tahan rohkem juhtida tähelepanu vahendile, mis mõlemaid ühendab. Eneseiroonia on nutikas reklaaminipp ning seda ei tasuks häbeneda, seda enam, et eestlased peavad just sarkasmi tihtipeale üheks oma tugevaimaks isikuomaduseks.

APSUDEST

Mulle tunduvad meie kodumaa iseloomustamiseks valitud kolm põhisõna „avatud, nutikas, aktiivne” pisut suvalised. Kõlavad natukene nagu selle klassikaas-lase iseloomustus tutipäeval, keda sa väga hästi ei tunne ja siis kirjutad tema kohta lihtsalt „kena, tark, sõbralik”. Käivad küll Eesti kohta, aga võiksid olla ka paljude teiste kohta. Sealt hakkab hargnema brändi suurim

effect

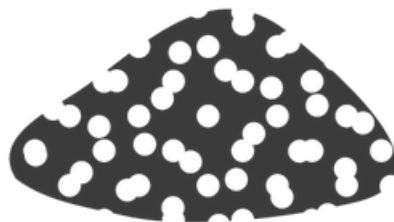
'est' (way of thinking) can be found anywhere and making people think of Estonia when they see a superlative.

Miks EST? Kõigi brändi osade kasutamine on lahti seletatud.

puudus - konkreetsusest jääb vajaka. Oleks pidanud valima näiteks kolm selget suunda, mida mööda harusid ajama hakata. Mõnes mõttes seda ju tehtigi - e-riiklust, puhast loodust ja inimesi on kujutatud kui meie maa suurimat vara. Selle üldistuse oskan aga teha pigem tänu sellele, et tunnen

Kui paljud riigid saavad öelda, et neil on oma font?

meie maad seestpoolt ja sügavamalt, kui vaid esimese pilgu läbi. Samuti leian, et meie soomeugrilaste hulka kuulmine ja ürgne hõimutemaatika on ikkagi alakasutatud. Ehk aitaks meie iidse osa väljatoomine neid inimesi, kes ikka veel otsivad õigustust meile kui väga vanale rahvale ning seeläbi õigustust üleüldse riiki

gina eksisteerida. Rohkem oleks võinud disainidesse ja tekstidesse sisse puhuda kodusoojust, umbes nii, nagu on tehtud Tallinna lennujaamaga, pidi ta ju olema maailma koduseim, miks ei võiks seda olla kogu riik *alus-tades sellest samast märgist ja tööriistakastist?*

ÕNNESTUMISEST

Üldpilti vaadates tundub, et värskele brändile on päris palju liiga tehtud ning tegelikult on sellest asja ette läinud rohkem, kui aia taha. Kuigi hollandlase Peter Kentie välja käidud -Est kontseptsiooni jõuti juba pool aastat tagasi materdada, on ta leidlik ning sobiv osa nüüd loodud tervikpildile. See annab igale kasutajale võimaluse loominguks, tekitades samal ajal siiski terviku ja äratundmise. -Est lõpu ainuke oht on ülekasutamine ning sealt tulenevalt ära leierdamine, ärgem laskem sellel

juhtuda. Spetsiaalselt meile loodud kirjatüüp Ainot võib pidada iga disaineri unistuseks, viimistletud väljanägemine kokku sulatatud millegi tuttavlikuga. Kui paljud riigid saavad öelda, et neil on oma font? Kodulehe üks pärl oli minu arvates test „Milline Eesti müütiline tegelane oled?” Meelde jääb, lõbus ja viide minu enda lemmikule vanarahva teemale. Kui *estonia.ee* avada, tervitavad huvilist read „*A country that extends beyond its borders. Here bright ideas meet a can-do spirit. We always find a way.*“ ning huviline jätkab tõenäoliselt lugemist. Skandinaavialik disain, hästi valitud edulood ning imekaunis fotomaterjal tekitavad tunde, et tegemist on mõne eduka startupi kodulehega. Ei olegi niivõrd naiivne loota, et leidub neid, kes tulevikus oma ideed, raha või südame Eestisse jätavad.

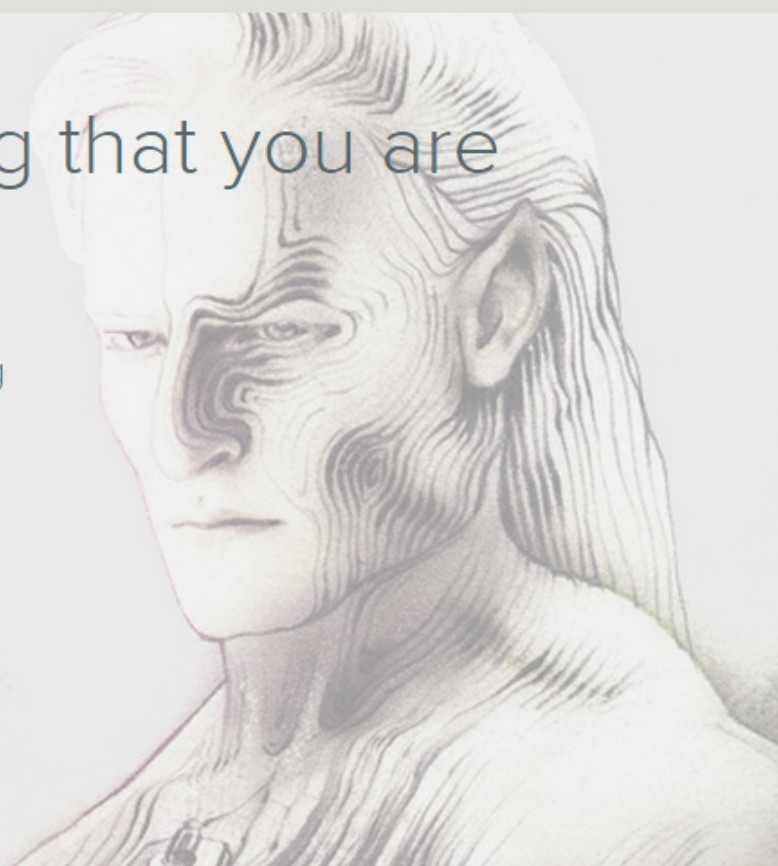

The stars are singing that you are

Hiid

You are a powerful and mighty spirit. Strong and steadfast like a mountain. A natural communicator, always seeking someone to talk to, you are truly happiest being in the center of attention, just like Hiid.

Share the magic!

Ega kõht pole koeraks narrida. **Värske soe sai olla nagu noor naine** Tulõ-õi tüha kõtuga piir õi naar
Kuidas söök, nenda lõök **Ei nälgenud lammas villa kasvata**
Kui putru, nii kõttu **Küll leib latsi löüd**
Sööda suud nii kaua, kui ta sööb. Sүүjale pandas ette, vidäjale taadõ
Tühi kott ei seisa püsti **Ei kannu sa leevakotti, leevakott kand sinnu**
Kohvi kōsutab, tie lahutab

TAVATOIT, TAIMETOIT, POISTETOIT, KOHVIPAUS

ANNALIISA RAID,
LIIS MARI VALEIKA

Ühel lumisel pärestlõunal külastas Miilang pereettevõtet Kohvipaus, aga erinevalt tavapärasest külalusest ajasime seekord juttu Kohvipausi omanikuga.

Te kõik teate seda väikest ja hubast kohvikut paarikümne sammu kaugusel meie teisest kodust. Teenindajate näod on juba tuttavad ja on pigem haruldane juhus, kui seal mõnda treffneristi ei kohta. Kuna ka me ise ei kujuta koolinädalaid ilma Kohvipausi kohvita ette, tuli mõttesse uurida, milline on selle koha lugu.

KÕIK ALGAS PÄRNUS

Idee said Toomas ja Marge suvisest Itaaliast, kus leidus smuutide, kohvi ja muude värskeste suupistetega täidetud väikseid, kuid eriilmelisi kohvikuid iga nurga peal. Nendest lummatuna otsustasid nad 2006. aasta päikeseliselt soojal suvel Pärnu randa püsti panna väikese müügi-punkti toodetega, mis inspireeritud just Itaalia hõrgutistest. Juba seal pakuti näiteks neid tervislikke puuviljatopsikesi, mida suve poole pikkade vahetundide ajal Rüütli tänaval iga kolmanda õpilase käes näeb. Pärnus olid nad ühe suve, siis kolisid Tartusse ning alates 2009. aastast on Kohvipaus meile kõigile tuttavas kohas, Rüütli ja Kүүtri tänava nurgal. Sellest ajast on ka Kohvipausi perekond üsna muutumatuna püsinud. Lisaks sellele, et tegemist on pereettevõttega, on ka kokk algusest peale sama olnud ja meile tuttavad teenindajad on juba mitmeid aastaid osa Kohvi-

pausi perest. Omanik mainis, et on avalikkuselt tunnustust saanud oma kohviku eestikeelse nime eest.

RÕHUTAKSE HUBASUSELE

Kohvipaus on oma olemuselt pigem pisike, kõrge laega ruum, kus on võimalik ise masinast kohvi võtta ja siis leti juurde pöörduda, et juba

Saime teada, et sõbrakuul on Kohvipausi sõpradele ehk kõikidele gümnasistidele kohvi-joogid vaid 1 euro!

tuttavalt müüjalt mõni saiake või salat kaasa osta. Kohapeal söömine on pigem teisejärguline, mõnikord ka kohtade puuduse tõttu. Kuid laienemisplaane omanikel veel plaanis pole, pigem rõhutakse väiksele ning ainulaadsele kohale, mida ei leidu igas linnas iga nurga peal. Siiski avas Kohvipaus möödunud augustis ka oma teise kohviku Tallinnas, see on palju suurem ja avaram. Eks aeg näitab, kas ka tallinlastele Kohvipaus nõnda südamesse poeb. Laienemine pealinna ei tähenda, et Tartu kohvik unarusse jääb. Kuulsime, et plaanis on teha mõned uuendused, näiteks kohvimasinad vahetatakse uute vastu välja. Pidevalt üritatakse midagi uut ka menüüsse lisada. Omanik Toomas nentis, et kohviku pidamise juures on üks raskemaid ülesandeid uue ning ainulaadse toote väljamõtlemine, mis ka klientide seas kohe suure populaarsuse saavutaks. Mõnikord on kasulik tuua menüüsse sisse midagi välismaist, kas siis eksootili-

si puuvilju või vürtsikaid maitseid, mida on lisatud näiteks uudsetesse toorputrudesse. Ka uurisime, kas on mõeldud erinevatele soodustustele või eripakkumistele. Saime teada, et sõbrakuul on Kohvipausi sõpradele ehk kõikidele gümnasistidele kohvi-joogid vaid 1 euro!

SOOJAD SUHTED TREFFNERIGA

Olenemata sellest, et Treffneris on kohvitopsid keelatud, ei takista see õpilasi mõne pikema vahetunni ajal Kohvipausis tassikest kohvi joomast või kõhtu kinnitamast, et siis jälle värskema peaga koolipinki istuda. "Umbes kella üheteistkümnepaiku tuleb korraga hästi palju treffneriste. Teil on siis ilmselt mõni suurem vahetund..." ütles meie vestluskaaslane kohe, kui mainisime Treffnerit. Pärast suuremat õpilaste lainet läheb päev jälle rahulikumas tempos edasi. Üldiselt on Kohvipausil treffneristidega ainult head kogemused. Oleme ju ometi suur hulk nende klientuurist. Toomas rääkis, et ta oma poegki käib HTGs ja tihti on nad suveks treffneriste palganud. Kui otsid suveks tööd, siis võib-olla Kohvipausis? Naljatasime veel, kas nad ei ole mõelnud Treffneri sõrmuse ettenäitamisel nii umbes 5% soodustust teha? Omanik ütles, et isegi on, aga siis oleks see ju diskrimineerimine, näiteks härmakate suhtes. Veidike pettunult pidime tõdema, et ju siis nii on.

Eriti ainulaadse külaluse meie igapäevasesse kohvikusse lõpetasime paljude uute mõtetega. Huvitav oli kuulata seda väikest edulugu, mis tegelikult kogu aeg meie kõrval arenenud on.

Suured tänud Kohvipausi perele meid nii soojalt vastu võtmast!